

Werken aan de toekomst met stagiairs-mbo Sociaal Werker

Toolkit voor werkgevers

1. Professionals van de toekomst

Sociaalwerkorganisaties hebben goed opgeleide sociaal werkers nodig. Mbo-studenten Sociaal Werker (niveau 4) kunnen daarin een belangrijke rol spelen. Ze hebben dan wel kwalitatief goede stage- en/of leerwerkplekken nodig om zich voor te bereiden op hun toekomst als professional. Ondanks de (toenemende) krapte op de arbeidsmarkt van sociaal werk zijn die plekken er nog te weinig.

Koudwatervrees kan hiervoor vaak de reden zijn. Werkgevers zijn weinig bekend met de mbo-stagiairs en weten niet goed wat ze aan hen hebben. Soms zijn er ook vooroordelen. Ook komt het regelmatig voor dat er vanuit de aanbesteding opleidings- of registratie-eisen gelden die niet nodig of verplicht zijn voor de uitvoering.

In deze toolkit laten we werkgevers, gemeenten en andere stakeholders kennismaken met de mbo-sociaal werker en de mbo-stagiair Sociaal Werker. Daarnaast bieden we tools voor zinvolle stages met goede begeleiding. Want daar kun je als werkgever de toekomst mee in!

“Met stagiairs kunnen we aankomend sociaal werkers aan ons binden én helpen we het onderwijs en het werkveld. Zodat er straks betere professionals van de opleiding komen. Immers, ook docenten en begeleiders zijn nauw betrokken bij de praktijk, waardoor begeleiding en lessen beter worden. Zo werken we aan onze eigen toekomst en aan die van de sector.”

Marian Kemper, (directeur-bestuurder van Stimenz)

2. Dit is de kracht van de mbo-sociaal werker

Mbo-sociaal werkers (niveau 4) zijn vakmensen: ze zijn breed inzetbaar en hun competenties sluiten aan op dat wat nu nodig is in het werkveld, namelijk minder specialistische inzet, meer preventie in steden, dorpen en wijken.

Onbekend maakt onbemind en dus hebben we de infographic [De Kracht van de mbo-sociaal werker](#) ontwikkeld. Hiermee maak je kennis met de mbo-sociaal werker.

De kracht van de mbo-sociaal werker

Tip: Deel de infographic

Deel De Kracht van de mbo-sociaal werker ook met anderen in het werkveld. Dan kunnen zij ook lezen waar en hoe mbo-sociaal werkers impact maken.

2.1 Begeleiding stagiairs

Elke student is pas startbekwaam na voldoende 'vliegreuen'. Of een student nu een opleiding volgt op mbo- of hbo-niveau, in beide gevallen hebben ze een goede, zinvolle en waardevolle stageplek nodig. Alleen dan kunnen zij zich ontwikkelen tot de professional die we nu en in de toekomst hard nodig hebben in sociaal werk.

De begeleiding van een stagiair hangt af van verschillende factoren:

- Opleidingsniveau en/of leerjaar
- Aantal stagedagen per week
- De duur van de stage
- De ervaring en motivatie van de stagiair

Er is niet één manier om een stage in te richten. Er moet per situatie gekeken worden wat nodig is voor een stage die voor de stagiair en voor de organisatie waardevol is.

“Bij Dock bieden we stagiairs een volwaardige stageplek. Zo hebben we mbo-functies, denk aan speeltuinwerk, maar is er voor hun kennis en kunnen ook plek binnen andere teams.”

Sushma Bhatti, (stagecoördinator DOCK Utrecht)

2.2 Inspiratie

Sushma Schouten-Bhatti legt uit hoe sociaalwerkorganisatie DOCK Utrecht studenten werft voor stages en hen hierin begeleidt. Laat je inspireren door haar verhaal en leer van haar ervaring en kennis.

De Kracht van de mbo-sociaal werker: "Als stagecoördinator zorg ik voor de juiste match"

Sushma Schouten-Bhatti is stagecoördinator bij DOCK Utrecht, en lid van de Actieagenda De Kracht van de mbo-sociaal werker. In dit interview legt zij uit wat de waarde is van een stagecoördinator voor sociaalwerkorganisaties. Wat maakt een stagecoördinator in sociaalwerkorganisaties onmisbaar?

Hoe past jouw functie binnen DOCK?

"DOCK heeft locaties op vier plekken in Nederland en is een erkend leerbedrijf. Op iedere plek is een stagecoördinator en we werken vanuit een landelijke visie. Daarbij zetten we in op een toekomst voor stagiairs bij DOCK of een andere sociaalwerkorganisatie. Dat doen we voor hbo-, universitaire en mbo 4-studenten. Een duidelijke werkwijze zorgt ervoor dat stagiairs binnenkomen op een passende werkplek. Voorheen belandde een student weleens op de verkeerde plek, maar daarmee doe je geen recht aan je eigen organisatie en nog minder aan de student."

“ Dankzij Sushma ben ik aan het juiste team gekoppeld. Ze gelooft oprecht in de studenten en wat ze kunnen. Dit helpt ons bij onze ontwikkeling van onze vaardigheden."

Yassira (stagiair DOCK)

Vanuit de Actieagenda De Kracht van de mbo-sociaal werker focussen we natuurlijk op de mbo-stagiair. Welke plek heeft de mbo'er bij DOCK?

"Een volwaardige. We hebben altijd mbo-stagiairs gehad en hebben ook mbo-functies, denk aan het speeltuinwerk, maar ook binnen andere teams is er plek voor hun kennis en kunnen."

Dankzij Sushma worden mbo'ers bij DOCK net zo goed ondersteund als hbo'ers, zij is een sterke matchmaker."

Billy (stagiair DOCK)

Wat doe je als stagecoördinator?

"Ik zorg dat we zichtbaar zijn als erkend leerbedrijf en werv stagiairs op stagemarkten en via bijeenkomsten in het onderwijs. Intern haal ik stagevacatures op bij mijn collega's, kijk welk niveau opleiding nodig is en werk de vacatures uit. Vervolgens nodigen we studenten uit om te solliciteren."

Natuurlijk krijg ik weleens via een appbericht de vraag om een stageplek, maar zo werkt dat niet; iedere student moet solliciteren met een motivatiebrief en cv. Ik nodig ze allemaal uit, ook diegene met een brief van drie zinnen. Sommige studenten zijn nu eenmaal geen schrijvers maar hebben andere talenten die we belangrijk vinden binnen DOCK.

Bij het gesprek moet je ook rekening houden met opleidingsniveau en leeftijd. Stel ze gerust, het is best spannend zo'n sollicitatie. Tijdens het gesprek vraag ik door, om te kijken of iemand bij ons echt op de goede plek zit. Is dat niet zo dan verwijs ik als dat kan, door naar een andere organisatie. Is er een match dan stel ik ze voor aan hun stagebegeleider en het team. Of er een klik is bepaalt of de stagiair aan de slag kan. Is die er niet, dan kijk ik verder. Daarnaast organiseren we een landelijke dag voor onze nieuwe stagiairs. Daar leren ze DOCK kennen en bieden we workshops. Zo binden we stagiairs aan DOCK."

Is dat alles bij elkaar niet een grote investering?

"Zeker, ik ben 36 uur per week stagecoördinator, maar dat levert ook veel op. Ik zorg voor de goede stagiair op de juiste stageplek en ontzorg stagebegeleiders, bijvoorbeeld door de administratie te regelen. Bij praktische vragen, calamiteiten of als het niet lekker loopt, ben ik er voor de stagiairs en stagebegeleiders. Ik schakel dan intern en met het onderwijs. Dit scheelt de stagebegeleiders veel tijd en energie. Daarnaast is investeren in mbo-stagiairs niet alleen leuk, maar met de druk op de arbeidsmarkt ook noodzakelijk."

“Zonder stagecoördinator had ik niet de mogelijkheid gekregen om mijn talenten en kwaliteiten te ontwikkelen. Ik gun iedere stagiair deze kans.”

Merwe (stagiair DOCK)

Wat zijn kritische succesfactoren in het stagebeleid voor mbo-stagiairs?

"We hebben in Utrecht goed contact met ROC Midden Nederland en MBO Amersfoort, zodat opdrachten van school en werkzaamheden op de werkvloer op elkaar aansluiten. Daarnaast is een goede werving en sollicitatieprocedure cruciaal voor instroom en behoud van stagiairs. Door die eerste filter hebben we vaak gemotiveerde stagiairs. Ook ga ik regelmatig langs op de werkplek, dus ik blijf nabij.

Als een stagiair vaak te laat komt zonder iets te laten horen dan ga ik het gesprek aan en deel ik mijn zorgen, dat werkt beter dan verwijten maken. Draagvlak bij collega's is ook een voorwaarde. Ik zet me in voor vertrouwen in de mbo-stagiair en het vakmanschap waarover die beschikt. Gelukkig staan collega's bij ons open voor mbo-stagiairs. Verder denk ik dat we ons ervan bewust moeten zijn dat we er als sector zijn voor alle inwoners. Dat vraagt dat onze teams ook een afspiegeling zijn van de samenleving."

Er zijn gewoon praktijkgerichte sociaal werkers nodig, dus daar moeten we als sector in investeren."

Sushma Schouten-Bhatti

Tip van Sushma:

Richt een sollicitatieprocedure in met sollicitatiebrief en gesprek. Maak er een serieuze procedure van, maar schrijf een student niet af op een zwakke sollicitatiebrief.

2.3 Kennis over de stagiair mbo-Sociaal Werker

Werkgevers geven regelmatig aan dat ze weinig kennis hebben van de doelgroep. Wat verwachten mbo-stagiairs Sociaal Werker eigenlijk van hun stage? Wat motiveert ze? Als samenwerkende partijen binnen de Actieagenda zochten we het uit. We interviewden daarvoor ruim negentig mbo-stagiairs Sociaal Werker niveau 4.

Een goed begin is het halve werk. Wil je stagiairs een goede start bieden? Dit vinden zij belangrijk:

- Tijd om te wennen
- Een vertrouwd gevoel hebben
- Fijne en goede begeleiding

Dit motiveert mbo-stagiairs Sociaal Werker:

- Een prettige organisatie en een fijn team
- Nieuwe dingen leren en uitgedaagd worden
- Affiniteit met de doelgroep waarmee ze werken op de stageplek

Ontdek in [De Kracht van de mbo-sociaal werker](#) hoe de inzichten uit ons onderzoek bij kunnen dragen aan zinvolle stages voor mbo-stagiairs.

2.4 Aanbod Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)

SBB heeft diverse generieke hulpmiddelen en trainingen voor de begeleiding van mbo-studenten.

Ontdek [hier](#) wat SBB voor stages in jouw organisatie kan betekenen.

Maak [hier](#) kennis met hun aanbod van trainingen en hulpmiddelen.

Wil je stagiairs mbo-Sociaal Werker een plek bieden binnen je organisatie? Dan geldt de voorwaarde dat je een erkend leerbedrijf bent. Ben je dat nog niet, dan kun je op de website van SBB lezen wat er nodig is om de erkenning te krijgen. Lees hier alles voor [praktijkopleiders](#).

3. Financiële regelingen stages en leerwerkplekken

Hieronder tref je de drie subsidieregelingen aan van de rijksoverheid om de begeleiding van stagiairs financieel te ondersteunen. Ook op regionaal of lokaal niveau kunnen regelingen bestaan. Deze hebben we hier niet in kaart gebracht.

3.1 Stagefonds Zorg

Het Stagefonds Zorg is een subsidieregeling die zorg- en welzijnsorganisaties helpt om de kosten van stageplaatsen te dekken. Sinds schooljaar 2023 – 2024 is het ook mogelijk om subsidie aan te vragen voor de begeleiding van stagiairs-mbo Sociaal Werker (niveau 4). Hiermee kun je als werkgever meer en betere stageplaatsen bieden aan studenten.

Op deze [webpagina](#) staan de voorwaarden en de procedure van aanvragen. Een aanvraag kan pas achteraf worden ingediend, na het beëindigen van de stage.

3.2 Subsidieregeling praktijkleren

Ben je een erkend leerbedrijf en bied je een praktijkleerplaats aan een mbo-bbl stagiair? Dan kun je bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) een subsidieaanvraag indienen. Ook hier kan een aanvraag pas worden ingediend aan het einde van het studiejaar. Meer informatie en de voorwaarden vind je [hier](#).

3.3 Subsidieregeling derde leerweg

Deze subsidie is een tegemoetkoming voor kosten van een erkend leerbedrijf dat een student begeleidt die in de derde leerweg een mbo-opleiding volgt. De subsidie is gericht op kortlopende bij- en omscholing van mensen die al betaald werk verrichten of werk zoeken. De subsidie is niet bedoeld voor mbo-studenten die een bol-of bbl-opleiding volgen. Meer informatie vind je [hier](#).

4. Regionaal in gesprek over inzet mbo-sociaal werkers

Tijdens Roadshows - regionale bijeenkomsten - van de Actieagenda gaan we met alle stakeholders, onderwijs, werkgevers en gemeenten in gesprek over hoe we meer goede stageplekken kunnen realiseren voor mbo-stagiairs Sociaal Werker. Tijdens voorgaande Roadshows kwam steeds een aantal kansen en knelpunten naar voren. Regionaal zijn werkveld en onderwijs hierover nog steeds in gesprek. Want kansen kunnen benut worden en knelpunten kun je samen proberen op te lossen.

Werk je in je organisatie of gemeente al met mbo-stagiairs Sociaal Werker of wil je dat gaan doen? Of wil je als ROC (mbo Sociaal Werker niveau 4) meer goede stageplekken realiseren? Ook in 2025 organiseert de Actieagenda regionale Roadshows. Kijk of er al een gepland is in jouw regio, of organiseer zelf een Roadshow en werk zo aan de toekomst van je regio.

Houd de [website](#) in de gaten of neem voor meer informatie contact op met Dees Weyburg via desartes@icloud.com.

4.1 Beroepsregistratie voor mbo-sociaal werkers

Niet altijd is duidelijk welke (beroeps)registratie-eisen gelden voor mbo-sociaal werkers. Beroepsregistratie voor stagiairs is niet nodig. Toch is het als werkgever wel goed om te weten op welke wijze toekomstige (mbo-)sociaal werkers kunnen aantonen dat zij hun vak serieus nemen.

Register Sociaal Werkers bij Registerplein

Met hun stage-ervaring en diploma op zak kunnen mbo-sociaal werkers niveau 4 zich – net als hbo-opgeleiden – registreren bij Registerplein. Zo blijven zij werken aan hun beroepsontwikkeling. Dat is niet alleen een pre voor de sociaal werker zelf, maar ook voor de organisatie. Als werkgever kun je laten zien dat je werkt met professionals die leren door te reflecteren op hun handelen in de praktijk, en door scholing en training.

Het Register Sociaal Werkers bij Registerplein komt niet voort uit een wettelijk kader, maar is een register op vrijwillige basis. De registratie draait niet om punten tellen, uren afvinken of verplicht de schoolbanken in. Professionals kiezen voor vormen van ontwikkeling en reflectie die bij hen en hun dagelijkse werk passen.

Mbo-sociaal werker in de jeugdhulp: registratieplicht?

Er is regelmatig onduidelijkheid over de inzet van mbo'ers bij de doelgroep jeugdigen, met name bij gemeenten. Vaak wordt gedacht dat sociaal werkers die werken in de jeugdhulp altijd geregistreerd moeten zijn bij Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ). Dat is echter niet het geval. In 2016 is het Kwaliteitskader Jeugd ontwikkeld om helder te maken welke eisen voor welke professionals gelden bij het werken in jeugdhulp. In paragraaf 4.2 van het Kwaliteitskader Jeugd staat wanneer een registratie-eis geldt en wanneer en onder welke voorwaarden een mbo-sociaal werker ingezet kan worden.

Lees op pagina 18 tot en met 22 van het **Kwaliteitskader Jeugd** alles over de inzet van mbo-sociaal werkers die met jeugdigen (willen) werken. Of kijk bij **Jeugdzorg werkt!** welke inzet van mbo'ers mogelijk is in jeugdhulp.

5. Colofon

Deze toolkit is gemaakt door de [Actieagenda De Kracht van de mbo-sociaal werker](#).

De actieagenda is een initiatief van Sociaal Werk werkt!, MBO Raad, Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs en bedrijfsleven (SBB), ROC's (opleidingen mbo Sociaal Werker) en Sociaal Werk Nederland.

De actieagenda zet zich in voor meer banen en stageplaatsen voor mbo-sociaal werkers en studenten. Daarnaast zet de Actieagenda in op een betere aansluiting van opleiding en werkvloer, meer en betere samenwerking tussen onderwijs, werkgevers en gemeenten, en meer (opleidings-)diversiteit in teams.

Ontwikkeld door
Sociaal Werk werkt!
Tekst
Desartes
Opmaak
Freelancers United

Publicatiedatum: oktober 2024
Deze uitgave maakt onderdeel uit van
Actieagenda De Kracht van de mbo-sociaal
werker en is ontwikkeld door Sociaal Werk werkt!

Voor meer informatie kijk op:
www.sociaalwerk-werkt.nl

© Sociaal Werk werkt! Utrecht, oktober 2024